

Sbírka zákonů Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 24

Vydána dne 16. září 1971

OBSAH:

86. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při pracích s živicemi
87. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce k zajištění bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel
88. Vyhláška ministerstva školství Slovenské socialistické republiky, kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 11/1971 Sb., o učebních oborech a o organizaci výchovy učňů
89. Vyhláška federálního ministerstva práce a sociálních věcí o přesunu pracovního volna a pracovní doby a o její úpravě v roce 1972 a ve dnech 24. a 31. prosince 1971
- Oznámení o vydání obecných právních předpisů
- Oznámení o uzavření mezinárodních smluv

86

VYHLÁŠKA

Českého úřadu bezpečnosti práce

ze dne 17. srpna 1971

k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení při pracích s živicemi

Český úřad bezpečnosti práce stanoví podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, v důhodě se zúčastněnými orgány:

ČÁST I Uvodní ustanovení Rozsah platnosti

§ 1

(¹) Vyhláška se vztahuje na organizace a pracovníky provádějící práce s živicemi, tj. jejich skladování, dopravu a používání jako pojiva při zhotovování silničních a letištních vozovek nebo podobných povrchových úprav a při zhotovování

izolací proti vodě a krytin střech při provádění staveb a jejich údržbě.

(²) Organizace mohou po předchozím souhlasu s příslušného orgánu státního odborného dozoru nad bezpečností práce vydat pravidla o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci podle zvláštních podmínek svého provozu, zejména podle druhu používaných živic, způsobu jejich skladování, technologických postupů a zařízení pro jejich zpracování a použití.

§ 2

Živice podle této vyhlášky jsou všechny druhy asfaltů přírodních a ropných, silničních dehtů, jakoz i výrobky z nich, jako jsou asfalty ředěný, asfaltové emulze, suspenze, směsi dehtoasfaltové (dále jen „živice“).

Všeobecná ustanovení**§ 3**

Organizace musí stanovit technologický postup pro práce s živicemi tak, aby byla zajištěna bezpečnost práce a požární ochrana při jednotlivých pracovních úkonech. Dále musí pracovníky, kteří pracují s živicemi, odborně zaškolit a oboznámit je zejména s fyzikálními a chemickými vlastnostmi živic z hlediska jejich působení na lidské zdraví a z hlediska požární ochrany, dále se zásadami první pomoci při poškození zdraví živicemi a se zásadami zásahu při vzniku požáru.*)

§ 4

(¹) Pro práci s živicemi musí organizace zajistit dostatečně velký manipulační prostor.

(²) Do skladů, manipulačních prostorů a na pracoviště při rozechřívání živic a práci s nimi musí organizace zabránit vstupu nepovolaným osobám.

(³) Organizace je povinna udržovat pracoviště, technická zařízení i skladové prostory v čistotě a zabezpečit proti vzniku požáru; po skončení práce je povinna zbytky živic odstranit.

§ 5

(¹) Pro práce s živicemi o bodu vzplanutí do 125 °C platí zvláštní předpisy.**)

(²) Různé druhy živic se smějí míchat, jen pokud to stanoví technologický postup. Přitom je nutno brát zvláštní zřetel na živice, obsahující ředitla o bodu vzplanutí do 125 °C. O míchání různých druhů živic musí organizace vést záznam, který obsahuje zejména údaje o druzích, bodech vzplanutí a poměrech míchání živic.

§ 6

(¹) Při práci s živicemi se musí dbát, aby do obalů, zásobníků, cisteren nebo jiných nádob nevnikla voda. Pokud se tak stalo, musí se voda, zejména před rozechříváním živice, odstranit.

(²) Živicemi se smějí plnit jen obaly nebo nádoby k tomu určené, kterých nebylo předtím použito pro hořlavé kapaliny.

§ 7

(¹) Při práci s živicemi, při jejich skladování a rozechřívání a při obsluze strojů a zařízení smějí organizace zaměstnávat jen pracovníky tělesně a duševně zdravé, pro svěřené práce zaškolené, znale bezpečnostních a požárních předpisů a zásad první pomoci.

(²) Pracovníci se musí podrobit preventivním vstupním a periodickým lékařským prohlídkám podle příslušných předpisů.***) U výsledcích prohlídek vede organizace záznam.

(³) Práce při rozechřívání živic, s horkými živicemi a práce uvnitř nádob použitých předtím pro živice nesmějí vykonávat ženy, osoby se změněnou pracovní schopností a mladiství do 18 let.

§ 8

(¹) Při práci s živicemi, jakož i s horkou obalovanou směsí, musí pracovníci používat předepsaných osobních ochranných pracovních prostředků (prostředky na ochranu obličeje, zraku a dýchadel, ochranné oděvy, zástěry, rukavice a obuv proti popalení a znečištění, masti na ochranu po-kožky apod.).

(²) Na pracovišti musí být prostředky pro poskytnutí první pomoci.

(³) Při pracích s živicemi o bodu vzplanutí do 125 °C a nad otevřenými poklopy cisteren a nádob používaných pro živice se nesmí zacházet s otevřeným ohněm, kouřit nebo konat práce, které mohou způsobit jiskření.

(⁴) Ve skladech živic, na místech, kde se pracuje s živicemi, a na strojích pro postřík živicemi musí být vhodné hasicí prostředky, o jejichž použití musí být pracovníci poučeni a v zacházení s nimi vycvičeni. Nesmí se používat hasicích přístrojů vodních a v uzavřených prostorách ani přístrojů tetrachlorových.

§ 9

(¹) Ve skladech, u obalovacích souprav a v jiných stálých provozech, v nichž se zachází s živicemi, musí být zřízeny šatny s odděleným ukládáním pracovního a vycházkového oděvu, umývárny se sprchami, aby se pracovníci mohli řádně očistit a umýt.†)

*) Vyhláška č. 169/1955 Ú. l., o zajištění a organizaci požární ochrany v závodech.

**) ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

***) § 38 odst. 2 vyhlášky č. 45/1966 Sb., o vytváření a ochraně zdravých životních podmínek.

Směrnice ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku MZd, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění směrnic MZd ČSR č. 17/1970 Věstníku MZd ČSR, o změnách v posuzování zdravotní způsobilosti k práci (reg. č. 2/1968 Sb. a č. 20/1970 Sb.).

†) Směrnice č. 5/1954 sbírky Hygienické předpisy, o hygienických podmínkách pro výstavbu průmyslových podniků, ve znění doplňků uveřejněných ve sbírce Hygienické předpisy, svazek 3/1958.

(²) Na přechodných pracovištích musí být učiněna obdobná opatření podle místních podmínek.

§ 10

- (¹) Při práci s živicemi se musí zejména
- a) dodržovat předepsané technologické postupy,
 - b) udržovat důležité části strojů a zařízení, vyšavené znečištění živicemi, jako ventily, šoupaná apod., aby se daly stále snadno ovládat, a odstraňovat netěsnosti ucpávek,
 - c) používat elektrických přístrojů, svítidel a nářadí, které svým provedením vyhovují danému prostředí.
- (²) Při práci s živicemi je zakázáno zejména
- a) zkracovat předepsanou dobu chlazení a větrání spalovacích komor,
 - b) vstupovat do cisterny a pracovat v ní bez překazu nadřízeného pracovníka, bez dohledu jiné osoby a bez odložení zápalek, zapalovače, klíčů, nožů a jiných kovových předmětů, které by mohly způsobit jiskření,
 - c) požívat jídel a nápojů a kouřit bez předchozího umytí rukou a obličeje.

ČÁST II

Skladování živic

§ 11

(¹) Živice v obalech (bubnech, drumech, sudech apod.) nebo volně ložené se smějí skladovat jen ve skladisťích nebo na volném prostranství.

(²) Na volném prostranství se živice musí ukládat tak, aby byly chráněny před znečištěním a vodou. Obaly musí být uzavřené a ukládány výpustným otvorem vzhůru.

(³) Obaly s různými druhy živic a z různých dodávek se musí skladovat odděleně a s označením podle dodavatele, druhu a data dodání.

(⁴) Živice se nesmějí skladovat společně s kyselinami.

§ 12

Mezi zásobníky na živice se musí dodržet dostatečně volný manipulační prostor pro jejich obsluhu, a to v šířce rovné průměru většího ze sousedících zásobníků, nejméně však 1,5 m.

§ 13

Uzavřené skladové prostory musí být dostatečně osvětleny a větrány.

ČÁST III

Rozehřívání živic

Všeobecně

§ 14

(¹) Živice se musí rozehřívat pozvolna a jen na teplotu nutnou k uvedení živice do kapalného stavu potřebného pro čerpání nebo danou technologií.

(²) Nejvyšší teploty pro rozehřívání jednotlivých druhů živic stanoví organizace v technologickém postupu podle horních mezd jejich pracovních teplot uvedených v příslušných technických normách. Nejvyšší teploty pro rozehřívání se nesmějí překračovat a při každé změně druhu živice se musí znova stanovit. O nejvyšších teplotách při rozehřívání živic vede organizace záznamy.

(³) Zařízení pro rozehřívání živic musí být taková, aby nemohlo dojít k přehřívání anebo k připalování živic.

§ 15

Rozehřívají-li se živice v uzavřených prostorách, musí se zabezpečit zdravotně nezávadné ovzduší větráním, odváděním plynů apod.*)

§ 16

(¹) Při rozehřívání musí živice sahat alespoň 20 cm nad horní úroveň topných těles (trubek apod.). Klesne-li během provozu hladina živice pod tuto mez, musí se ihned přestat topit. Kontrola stavu hladiny živice musí být možná ze stanoviště obsluhujícího pracovníka.

(²) Dojde-li k pěnění (kypění) rozehřáté živice, musí se použít vhodného odpěňovacího nebo srážecího prostředku (např. silikonového oleje).

§ 17

Za provozu zařízení musí organizace zejména

- a) průběžně kontrolovat funkci a stav teploměru a jiných kontrolních přístrojů,
- b) denně kontrolovat stav vyzdívek spalovacích komor,
- c) zařízení chránit před znečištěním živicí,
- d) podle potřeby čistit ohřívací potrubí od nečistot a spalin.

§ 18

(¹) Pokud se živice rozehřívají přímo v obalech (sudech apod.), musí se jejich uzávěry otvírat zvláštním klíčem a odstranit s otvorem, aby plyny mohly volně unikat. Obaly se musí zajistit, aby se nemohly převrátit nebo pootočit.

*) Směrnice č. 5/1954 sbírky Hygienické předpisy, o hygienických podmínkách pro výstavbu průmyslových podniků, ve znění doplňků uveřejněných ve sbírce Hygienické předpisy, svazek 3/1958,

(²). Rozehřívat živice otevřeným plamenem přímo v obalech je zakázáno.

§ 19

Rozehřívání parou

(¹) Rozehřívat živice v železničních kotlových vozech (cisternách) je dovoleno jen parou topnými hady.*

(²) Při rozehřívání musí být víko otevřeno a musí se vhodným opatřením zabránit, aby živice nepřekypěla a aby do kotlového vozu nemohla vniknout voda.

(³) Obsluhující pracovníci nesmějí opustit pracoviště, pokud je zdroj páry zapojen.

Rozehřívání otevřeným plamenem

§ 20

(¹) Rozehřívat živice otevřeným plamenem je dovoleno jen za přítomnosti nejméně dvou pracovníků a v nádobách k tomu určených, např. v cisternách bez topných hadů, v tavných vanách, kotlích, nádržích, pojízdných nádržích (dále jen „tavné nádoby“).

(²) Živice o bodu vzplanutí do 125 °C se nesmějí rozehřívat otevřeným plamenem.

§ 21

(¹) Každá tavná nádoba, v níž se rozehřívají živice otevřeným plamenem, musí být tak upravena, aby živičná hmota při vzkypění nemohla přijít do styku s ohněm (např. odtokové žláby po celém obvodu nádoby se spádem směrem od ohniště). Stabilní nádoby musí být obezděny a opatřeny topeníštěm zaústěným do komina.

(²) Topné zařízení (topeníště, hořáky apod.) musí být provedeno tak, aby plamen nemohl přijít do přímého styku se stěnou tavné nádoby.

§ 22

(¹) Pro plnění tavných nádob živicí ze sudů musí být na jejich horní části zřízena pracovní plošina nejméně 1 m široká a na volných okrajích ohrazená. Ohrazení se provede dvoutyčovým zábradlím o výšce nejméně 110 cm, přičemž spodní tyč musí být umístěna ve výši asi 50 cm, a při podlaze lištou 10 cm vysokou nebo plným ohrazením o téže výšce. Plošina musí být bezpečně přístupná po schůdcích nebo po pevném ocelovém žebříku se zábradlím nebo madlem. Plošina i výstup na ni se musí udržovat v čistotě.

(²) Za provozu je vstup na tavnou nádobu mimo pracovní plošinu zakázán.

(³) Tavná nádoba musí být uvnitř pod horním okrajem opatřena ocelovou ochrannou mříží proti

pádu pracovníků nebo sudů do nádoby. Mříž musí být dostatečně únosná a její otvory nesmějí mít jeden z rozměrů větší než 8 cm. Nádoba se smí plnit jen tak, aby živice nemohla mříž zaplavit, a to ani při případném vykypění živičné hmoty.

(⁴) Pro dopravu sudů na plošinu tavné nádoby se musí používat vhodných a bezpečných zařízení.

§ 23

Všechny tavné nádoby musí být opatřeny tak, aby do nich nemohla vnikat voda. Malé pohotovostní tavné nádoby musí být opatřeny přiléhajícím poklopem umožňujícím též hašení vzníceného obsahu.

§ 24

(¹) Před naplněním a rozehříváním živic se musí tavná nádoba uvnitř prohlédnout, zda není poškozená nebo zda v ní není voda, a výsledek prohlídky zaznamenat v revizní knize nebo v provozním deníku zařízení.

(²) Při zatápění v topeníště na tuhá paliva se nesmí používat k podpoře rozhoření hořlavých kopalín (např. petroleje, benzínu apod.).

§ 25

Rozehřívat živice otevřeným plamenem ve výškách je zakázáno.

§ 26

(¹) Před zapálením hořáků se musí topeníště dobře provětrat a trysky hořáků pročistit speciální jehlou. Při zapalování je třeba dbát, aby palivo nedokapávalo do spalovací komory. Použije-li se zapalovače na tyči, musí být tyč alespoň 1 m dlouhá; obsluhující pracovník musí zapalovat hořák ze strany odkud vane vítr a musí si přitom chránit obličeji.

(²) Plamen hořáků se musí seřídit tak, aby nedocházelo k nedokonalému spalování.

(³) Před zhasnutím hořáků se musí nejdříve uzavřít přívod paliva a pak přívod vzduchu, aby nenastal výbuch nebo požár. Po zhasnutí plamene se musí ohřívací potrubí vychladit proudem vháněného vzduchu.

(⁴) Pokud by vznikl požár, je nutno okamžitě uzavřít přívod paliva, pak přívod vzduchu a použít hasicích prostředků.

§ 27

Zdržovat se v blízkosti hořáků, pokud to jejich obsluha nevyžaduje, je zakázáno.

§ 28

(¹) Pro použití kapalných paliv platí zvláštní předpisy.*)

(²) Doplňovat kapalné palivo a pohonné hmoty je dovoleno, jen není-li zařízení v provozu a jsou-li kohouty nádrží uzavřeny.

(³) Kapalná paliva (nafta, benzín, petrolej, topné oleje) se musí ukládat v prostorech k tomu určených. Nádoby s kapalným palivem a nádoby vyprázdněné se nesmějí ukládat poblíž topení.

§ 29

Pro použití plynných paliv platí zvláštní předpisy.**)

§ 30

Rozehřívání elektrickým proudem

Obsluhovat elektrická zařízení a pracovat na nich smějí jen pracovníci s předepsanou kvalifikací.***)

ČÁST IV**Prohlídky, čištění a opravy nádob****Všeobecně**

§ 31

(¹) Tavné nádoby a nádoby pro skladování živic (dále jen „nádoby“) musí organizace periodicky prohlížet a čistit. Lhůty kontrol a čištění stanoví výrobce podle typu použitých zařízení a druhů zpracovávaných živic.

(²) O výsledku prohlídek, oprav a čištění nádob musí organizace vést záznamy podepsané pracovníky, kteří prohlídku a práce vykonali.

§ 32

(¹) Čištění nádob se smí provádět jen na příkaz odpovědného vedoucího pracovníka a za stálého dozoru jím pověřeného pracovníka.

(²) Před kontrolou a čištěním se musí nádoba nechat vychladnout na teplotu okolního ovzduší.

*) ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

**) ČSN 38 6405 Směrnice pro zpracování předpisů pro obsluhu a údržbu odběrných plynových zařízení v průmyslových závodech.

ČSN 38 6420 Plynovody v průmyslových závodech.

ČSN 38 6462 Rozvod a použití propanbutanu v průmyslových závodech.

***) ČSN 34 3100 Bezpečnostní předpisy pro obsluhu a práci na elektrických zařízeních.

ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení na povrchu v místech s nebezpečím požáru nebo výbuchu hořlavých plynů.

†) ČSN 34 1010 Všeobecné předpisy pro ochranu před nebezpečným dotykovým napětím.

††) ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení na povrchu v místech s nebezpečím požáru nebo výbuchu hořlavých plynů a par,

†††) ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

ČSN 05 0610 Bezpečnostné predpisy pre zváranie plameňom a rezanie kyslíkom.

ČSN 05 0630 Bezpečnostné predpisy pro svařování elektrickým obloukem.

ČSN 05 0650 Bezpečnostní předpisy pro svařování elektrickým odporem.

§ 33

(¹) Do nádoby smí pracovník vstoupit a pobývat v ní, nejsou-li v ní plyny nebo páry v koncentracích škodlivých lidskému zdraví.

(²) Při práci uvnitř nádoby musí být pracovníci zajištováni jedním, popř. více pracovníky vně nádoby, kteří neustále sledují pracovníky uvnitř, aby jim v případě nebezpečí poskytlí okamžitou pomoc.

(³) Pracovníci uvnitř nádoby musí být vybaveni záchrannými pásy, pokud možno s upevněním i v týlu, a upoutání k záchrannému lanu vyvědenému na povrch nádoby. Dále musí být vybaveni podle složení ovzduší uvnitř nádoby příslušnými osobními ochrannými pracovními prostředky (maska s dálkovým přívodem vzduchu nebo izolační dýchací přístroj) a nesmějí mít očované boty.

(⁴) Při práci uvnitř nádoby se nesmí používat svítidel s otevřeným ohněm, kouřit apod. Ruční elektrická svítidla a přívody k nim musí být užívána na bezpečné napětí† a svou konstrukcí musí vyhovovat požadavkům na elektrická zařízení pro stupeň nebezpečí výbuchů 2 [SNV 2].††

(⁵) Pro prohlídky, čištění a opravy nádob použitých pro živice o bodu vzplanutí do 125 °C platí zvláštní předpisy.†††

(⁶) Při čištění a opravách nádob nesmějí pracovníci pracovat déle než 8 hodin za směnu.

§ 34

Železniční kotlové vozy (cisterny) se musí čistit v zařízení dodavatele živice.

ČÁST V**Přeprava živic**

§ 35

(¹) Přepravovat živice je dovoleno pouze v železničních kotlových vozech (cisternách), v oba-

tech (sudech, bubnech, drumech apod.), v přepravících a autodistributorech k tomu účelu určených. Prepravovat osoby je na těchto zařízeních zakázáno.

(²) Pro přepravu živic v přepravnících a autodistributorech platí technické podmínky pro tato zařízení.

§ 36

(¹) Při přepravě živic přepravníky a autodistributory se musí pracovní teploty udržovat v rozmezí teplot daných pro čerpání.

(²) Ohřívat živici za jízdy se smí jen v dopravních prostředcích nebo strojích, v jejichž technickém průkazu je to dovoleno.

§ 37

(¹) Nádoby pro přepravu živic se smějí plnit podle druhu živice a teploty jejího rozechřívání jen do takové výše, aby v nádobě zůstal volný prostor pro rozpínání živice, popřípadě jejích par. Maximální dovolený obsah plnění nádoby, vyznačený na štítku dopravního prostředku nebo stroje, se nesmí překračovat.

(²) Při špatném stavu vozovky se smí plnit jen do $\frac{3}{4}$ maximálně dovoleného obsahu plnění nádoby a rychlosť vozidla se musí přiměřeně zmenšit.

§ 38

Při ručním přenášení rozechřáté živice nebo při její dopravě do výšky nebo do hloubky se musí postupovat tak, aby pracovníci nebyli ohroženi popálením nebo opařením. Nádoby se nesmějí plnit až po okraj a nosit před hrudníkem.

ČÁST VI

Obsluha strojů a zařízení

§ 39

Parní kotle

Pro provoz a obsluhu parních kotlů platí zvláštní předpisy.*)

Stroje pro postřik živicí

§ 40

(¹) U každého stroje pro postřik živicí musí organizace provádět pravidelné prohlídky, při nichž se kontroluje technický stav stroje, zejména stav tavné nádoby a jejich spojů, dále průchodnost, těsnost a neporušenost hadic a rozvodů apod.

Lhůty prohlídek stanoví organizace podle technických podmínek výrobce stroje nebo zařízení.

* ČSN 07 0710 Provoz, obsluha a údržba parních kotlů.

ON 07 0740 Provozní předpisy pro obsluhu automatických nízkotlakých kotlů parních a teplovodních systémů Slatina.

ON 07 0741 Prevádzkové předpisy pro obsluhu automatických skříňových kotlov stredotlakých.

* ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky (bezpečnostní značka 03, nápis. 0301).

(²) Před počátkem a koncem každé směny musí organizace překontrolovat technický stav stroje nebo zařízení, zejména tavné nádoby, rozvody a hadice.

(³) Technický stav stroje, zjištěné závady i jejich odstranění, jakož i předání a převzetí stroje se musí zapisovat do provozního deníku stroje.

§ 41

(¹) Na stroji musí být na obou stranách připevněny dobře viditelné tabulky s bezpečnostní značkou a nápisem o nebezpečí požáru**) a na chráněném místě upevněna tabulka se schématy rozvodů.

(²) Na pohyblivém stroji musí být upevněno ze všech stran dobré viditelné signalizační světlo (maják) oranžové barvy.

§ 42

(¹) Při plnění tavné nádoby živici musí být stroj zajištěn proti pohybu a přitom se nesmějí zároveň doplňovat pohonné hmoty.

(²) Za zmenšené viditelnosti se smí se strojem pracovat jen při vyhovujícím osvětlení.

(³) Za provozu stroje nebo zařízení s rozechřátohou živicí se nesmějí na nich provádět žádné práce nebo opravy.

§ 43

(¹) Před uvedením stříkacího zařízení v činnost se musí hořáky zhasnout.

(²) U distributorů se samostatným hořákem na petrolej nebo naftu a vzduch pro ohřev stříkací lišty a kloubů musí obsluhující pracovník provádět ohřev jen za přítomnosti dalšího pracovníka.

(³) Při stříkání se nesmí nikdo pohybovat v dosahu postřiku horkou živicí.

(⁴) Z potrubí a hadic se musí po ukončení práce odstranit zbytky živice.

Obalovací soupravy

§ 44

Zvýšená pracoviště pro obsluhu jednotlivých částí obalovací soupravy musí být opalřena pracovními plošinami zabezpečenými na volných okrajích, jak je stanoveno v § 22 odst. 1. Pro výstup na plošiny musí být zřízeny pevné schůdky se zábradlím na volných stranách nebo madlem, jsou-li schůdky mezi stěnami.

§ 45

Při čištění prostoru pod násypným košem michačky se musí koš ve zvednuté poloze zajistit před pádem. Vstup do prostoru pod košem za provozu musí být zakázán nápadnou tabulkou*) na stroji.

§ 46

(¹) Část obalovací soupravy, kde se třídí, suší a předechnívá kamenivo, musí být opatřena odprášovacím zařízením, které odsává prach ve všech místech vzniku.

(²) Pro provoz vytápěcího zařízení platí obdobně ustanovení § 14 až 30.

§ 47

(¹) Obalovací soupravu je nutno podrobit pravidelným prohlídkám, které provádí organizace a jejichž lhůty stanoví výrobce.

(²) Výsledky prohlídek, zjištěné závady a jejich odstranění se zaznamenávají v revizní knize soupravy nebo jejích jednotlivých částí.

§ 48

(¹) Pracovníci obsluhující obalovací soupravu musí používat ochranné přilby.

(²) Je zakázáno zdržovat se za provozu v blízkosti čerpadla horké žívice a pracovat v blízkosti místa vstřiku žívice s otevřeným plamenem nebo s rozžhavenými předměty a kouřit.

ČÁST VII

Laboratoře a zkušebny

Laboratoře

§ 49

Pro úpravu a vybavení laboratoří a práce v nich platí zvláštní předpisy.*^{**})

§ 50

Požadavky na objekty, úpravu a vybavení polních zkušeben (polních laboratoří) a pro práce v nich stanoví podle zásad předpisů pro laboratoře (§ 49) a podle druhu nebezpečí jejich provozu organizace v dohodě s příslušnými orgány státního odborného dozoru nad bezpečností práce, požární ochrany a hygienické služby.

ČÁST VIII

Přechodná a závěrečná ustanovení

§ 51

(¹) Technická zařízení vyrobená před nabytím účinnosti této vyhlášky se mohou používat bez úpravy, pokud tím nebude ohrožena bezpečnost života a zdraví pracovníků.

(²) Organizace musí zařídit u dosavadních provozoven umývárny se sprchami (§ 9 odst. 1) nejpozději do dvou let po nabytí účinnosti této vyhlášky.

§ 52

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října 1971.

Předseda:

Ing. Černák v. r.

*) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky (bezpečnostní značka 53, nápis 5302)

**) ON 73 5195 Předpisy pro projektování investiční výstavby — Chemické laboratoře.

ČSN 01 8003 Bezpečnostní předpisy pro práci v chemických laboratořích.

ČSN 73 0760 Požární předpisy pro výstavbu průmyslových závodů a sídlišť.

Smlouvce č. 5/1954 sbírky Hygienické předpisy, o hygienických podmínkách pro výstavbu průmyslových podniků, ve znění doplňků uveřejněných ve sbírce Hygienické předpisy, svazek 3/1958.

ČSN 73 0131 Domovní kanalizace.

ČSN 73 6701 Stokové sítě a kanalizační přípojky.

ČSN 07 8305 Kovové tlakové nádoby k dopravě plynů — Technické předpisy.

ČSN 38 6460 Předpisy pro instalaci a rozvod zkapalněného topného plynu v obytných budovách.

ČSN 38 6462 Rozvod a použití propanbutanu v průmyslových závodech.

ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě horlavých kapalin.

Vládní nařízení č. 56/1967 Sb., o jehož a jiných látkách škodlivých zdraví.

Vyhláška č. 57/1967 Sb., kterou se provádí vládní nařízení č. 56/1967 Sb.

O B S A H :**Č Á S T I****Úvodní ustanovení****Konzah platnosti (§ 1, 2)****Všeobecná ustanovení (§ 3 až 10)****Č Á S T II****Skladování živic (§ 11 až 13)****Č Á S T III****Pozehřívání živic****Všeobecně (§ 14 až 18)****Pozehřívání parou (§ 19)****Pozehřívání otevřeným plamenem (§ 20 až 29)****Pozehřívání elektrickým proudem (§ 30)****Č Á S T IV****Prohlídky, čištění a opravy nádob****Všeobecně (§ 31 až 34)****Č Á S T V****Přeprava živic (§ 35 až 38)****Č Á S T VI****Obsluha strojů a zařízení****Parní kotle (§ 39)****Stroje pro postřik živic (§ 40 až 43)****Obalovací soupravy (§ 44 až 48)****Č Á S T VII****Laboratoře a zkušebny****Laboratoře (§ 49 až 50)****Č Á S T VIII****Přechodná a závěrečná ustanovení****(§ 51 a 52)**

87**V Y H L Á Š K A****Českého úřadu bezpečnosti práce.**

ze dne 27. srpna 1971

k zajištění bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel

Český úřad bezpečnosti práce stanoví podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce, v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky, federálním ministerstvem dopravy, ministerstvem vnitra České socialistické republiky, Českou radou odborových svazů a ostatními příslušnými orgány a organizacemi:

Úvodní ustanovení**§ 1****Rozsah platnosti**

(¹) Vyhláška upravuje povinnosti organizací, ostatních provozovatelů (dále jen „provozovatel“) a pracovníků při pohybu, obsluze, údržbě a opravách silničních vozidel (dále jen „vozidla“), jakož i organizací, které se zúčastňují při nakládce a vykládce a při jiných pracích v podmínkách provozu silniční dopravy, popřípadě při pracích s tímto provozem úzce souvisejících.

(²) Vozidly se pro účely této vyhlášky rozumí vozidla pohybující se motorickou silou a určená pro dopravu osob nebo nákladů všechno druhu, popřípadě různých zařízení (např. strojů) po pozemních komunikacích a částečně i po zpevněných nebo nezpevněných cestách a v terénu, nikoli však na kolejích.

(³) Vyhláška se nevztahuje na provoz vozidel ozbrojených složek ministerstva národní obrany, pokud tato vozidla obsluhuje vojáci v činné službě při plnění bojových a výcvikových úkolů.

ČÁST I**Pracovníci při provozu vozidel****§ 2****Pracovní podmínky řidiče**

(¹) Provozovatel je povinen poskytnout řidiči nejdéle po třech hodinách nepřetržitého řízení vozidla z důvodů bezpečnosti práce přestávku na dobu 15 minut a po dalších třech hodinách nepřetržitého řízení vozidla přestávku na dobu 30 minut

(bezpečnostní přestávka). Toto přerušení jízdy se započítává do pracovní doby řidiče. Do bezpečnostních přestávek se nezapočítává doba strávená při nutných opravách na cestě.

(²) K zajištění bezpečnosti práce osádek vozidel dálkové silniční dopravy jsou provozovatelé povinni pečovat o jejich řádné ubytování při pracovních cestách.

§ 3**Účast závozníků při provozu**

(¹) Provozovatel je povinen přidělit na vozidlo závozníka, jestliže

- a) je to nutné k nakládce nebo vykládce a vyžaduje-li to povaha nákladu, popřípadě konstrukce vozidla,
- b) jde o soupravu vozidel, kterou je nutno dělit nebo spojovat,*)
- c) vozidlo musí couvat nebo vjíždět do zúžených prostorů, nebo jiných podobných míst,
- d) povaha silničního provozu, stav silnice nebo jejího povrchu vyžaduje pomoc závozníka,
- e) to stanoví zvláštní předpisy (přeprava výbušin apod.).

(²) Místo přidělení závozníka může provozovatel zajistit práce, které jinak vykonává závozník, v případech uvedených v odstavci 1 písm. a), b) a pokud je to možné také c) a d) jiným způsobem, např. nakládacími a vykládacími četami na stálých pracovištích nebo přidělením více řidičů. Přidělení závozníka může být omezeno na určitou jízdu nebo dobu.

(³) Provozovatel je povinen přidělit pro autobus s přívěsem průvodčího.

§ 4**Přidělení dalších řidičů**

Jsou-li na vozidlo přiděleni dva nebo více řidičů, je provozovatel povinen určit vedoucího práce, který je oprávněn dávat členům osádky vozidla příkazy.

*) ČSN 30 0024 Rozdělení a druhy vozidel — definice základních pojmu.

§ 5

Couvání a zajíždění

(¹) Řidič je povinen dbát při couvání zvýšené opatrnosti a dodržovat ustanovení zvláštních předpisů,* které při provozu mimo pozemní komunikace platí obdobně. V nutném případě (zejména při couvání bez pomocníka) musí řidič vystoupit a přesvědčit se o bezpečnosti couvání. Při snížené viditelnosti musí zapnout světlomet pro couvání, je-li vozidlo jím vybaveno.

(²) Řidič smí zajíždět k pískovým jámám, lomům, skládkám, staveništěm a podobným místům jen tehdy, je-li cesta k nim dosatečně široká, pevná a sjízdná. Za snížené viditelnosti smí řidič zajet do pracovního prostoru nakládky a vykládky jen tehdy, je-li tento prostor dosatečně osvětlen. Vozidlo je povinen zastavit podle únosnosti půdy tak daleko od okraje lomů, náspů a skládek, aby nevzniklo nebezpečí zřícení nebo zasypání vozidla. Mista, kde je nutno zastavit, musí organizace provozující takové pracoviště vyznačit dobré čitelnými tabulkami, dopravními značkami a zábradlím a v noční červeným světletem; vyžadují-li to okolnosti, musí řidiče upozornit na situaci v místě.

(³) Na pracovištích, kde dochází k často opakovanému couvání vozidel bez závozníků (průvodčích), obzvlášt na autobusových nádražích, smyčkách městské hromadné dopravy, překladištích, staveništěch a jiných podobných místech, je organizace provozující taková pracoviště povinna pověřit způsobilého a náležitě poučeného pracovníka, aby naváděl řidiče při couvání.

(⁴) Pověřený pracovník je povinen navádět řidiče při couvání znamením smluvnými mezi nimi tak, aby nedošlo k nedorozumění nebo záměnu; je při tom povinen pohybovat se tak, aby byl stále v zorném poli řidiče. Ztratí-li ho řidič z dohledu, je povinen ihned zastavit; v couvání smí pokračovat jen na smluvně znamená pověřeného pracovníka.

§ 6

Zastavení, stání a opuštění vozidla

Zastavení a stání není dovoleno na pracovištích tam, kde vozidlo

- a) překáží práci,
- b) je ohroženo prací konanou v jeho blízkosti,
- c) je ohroženo povahou terénu (sesutím břehu, pádem kamene, zapadnutím do měkké hlínny apod.),
- d) stojí blíže než 20 m od čerpadla pohonných hmot, pokud nečeká na tankování,
- e) je ohroženo vedením vysokého nebo velmi vysokého napětí.

Zvláštní předpisy pro zastavení, stání a opuštění vozidla**) platí při provozu mimo pozemní komunikace obdobně.

§ 7

Připojování a odpojování přívěsů a návěsů

(¹) Připojování a odpojování přívěsů a návěsů se provádí podle technických předpisů výrobce. Smí je provádět jen řádně poučený a zacvičený pracovník, který byl k tomu určen. Pokud předpisy výrobce není stanoveno jinak, nesmí být při zapojování nebo odpojování přívěsů nebo návěsů v nich nebo na nich žádné osoby, musí být zabrzdeny, bezpečně založeny klíny a návěsy podloženy pevnými podpěrami. Najiždět přívěsem nebo návěsem na tažné vozidlo je zakázáno. Pracovník je povinen při zapojování přívěsů nebo návěsů použít ochranných rukavic a závěs předem upravit do photovostního stavu. Pracovník navádějící řidiče nesmí vstoupit mezi zapojovaná vozidla dříve, než je závěs tažného vozidla vzdálen od oka přívěsu asi 20 cm. V této vzdálenosti musí tažné vozidlo na smluvné znamení zastavit. Řidič smí dokončit couvání na doraz závěsného zařízení teprve na smluvně znamení navádějícího pracovníka a po dorazu vozidlo zabrzdí. Nepocítí-li řidič po couvnutí náraz, musí ihned zastavit, vystoupit z kabiny a přesvědčit se, proč nedošlo ke spojení vozidel.

(²) Po zapojení obou vozidel je řidič povinen na místě přezkoumat řádné spojení a zajištění závěsného zařízení proti samovolnému rozpojení, přesvědčit se o řádné funkci brzdového a elektrického spojovacího zařízení obou vozidel a řádném zapojení závěsů (lan, řetězů) pro pojistné spojovací zařízení, jsou-li tyto závěsy povinné podle zvláštních předpisů***)

(³) Řidič je povinen se přesvědčit

- a) před odpojením, že odpojovaný přívěs nebo návěs je bezpečně zajištěn proti samovolnému pohybu,
- b) po odpojení, že odpojený přívěs nebo návěs je zabrzden, a v případě potřeby jsou jeho kola z obou stran spolehlivě založena klíny a návěs bezpečně podložen pevnými podpěrami.

ČÁST II

Zařízení a údržba pracovišť

§ 8

Údržba a zvláštní vybavení vozidel

(¹) Provozovatel je povinen zajistit řádný stav a čistotu kabiny, karosérie, stupátek, stupaček (žebříků) a madel, pokud je jimi vozidlo vybaveno,

*) § 17 vyhlášky ministerstva vnitra č. 80/1966 Sb., o pravidlech silničního provozu (dále jen „vyhláška č. 80/1966 Sb.“).

**) zejména § 18 a 19 vyhlášky č. 80/1966 Sb.

***) Vyhláška ministerstva dopravy č. 145/1958 Ú. l., o podmínkách provozu vozidel na silnicích (dále jen „vyhláška č. 145/1958 Ú. l.“).

a v zimě zajistit neprodlené mechanické nebo chemické odstraňování vzniklé námrazy.

(²) V kabíně řidiče se nesměj ukládat hořlavé kapaliny nebo snadno vznětlivé látky. V prostoru pro akumulátor nebo na jeho povrchu se nesměj ukládat žádné předměty, zejména náradí apod.

(³) Lůžka určená pro osádku, jimiž jsou vozida vybavena, musí odpovídat ustanovením zvláštních předpisů. Pokud nákladní automobily a autobusy používané pro dálkové jízdy, tj. jízdy, při nichž celková doba řízení vozidla do cílového místa trvá déle než sedm hodin, jsou vybaveny lůžky pro osádku vozidla, je provozovatel povinen opatřit je potřebným množstvím lůžkovin, které musí měnit za čisté:

- a) při změně osádky vozidla,
- b) při znatelném znečištění,
- c) v případech stanovených orgánem hygienické služby.

§ 9

Pracoviště pro údržbu a opravy vozidel

(¹) Pracoviště pro údržbu, prohlídky a opravy vozidel musí být od prostorů pro stání vozidel oddělena podle zvláštních předpisů.*)

(²) Pracovní místnosti, skladistič, chodby, schody a hygienická zařízení musí být vybaveny a trvale udržovány v rádném stavu podle zvláštních předpisů**) a dostatečně osvětleny neoslňujícím světlem.***) Jejich podlaha musí být upravena podle zvláštních předpisů,†) musí být mrazuvzdorná, nehořlavá, snadno omyvatelná, odolná proti vlivům oleje a chemikálií, nesmí být kluzká, nerovná, nesmí se kroutit ani loupat. Podlaha na stálých pracovištích musí být tepelně izolována. Stropní konstrukce a podlahy musí odpovídat danému užitnému zatížení.

(³) V místnostech, kde se pracuje s vodou, olejem apod., musí být podlaha ve spádu k zamřížovaným vpustím do odpadu.

(⁴) Provozovatel je povinen neprodleně opravit poškozená místa podlahy, obnovovat podle potřeby nátěr stěn a stropů a před každou směnou vyčistit všechny pracovní prostory a jejich příslušenství

*) ČSN 73 0760 Požární předpisy pro výstavbu průmyslových závodů a sídlišť,

ČSN 65 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin.

**) Směrnice č. 5/1954 sb. Hyg. předpisů, o hygienických podmínkách pro výstavbu průmyslových podniků, ve znění uveřejněném ve sbírce Hygienických předpisů, svazek 3 z r. 1958 (dále jen „Směrnice č. 5/1954“), Směrnice č. 20/1959 sb. Hyg. předpisů, o hygienických podmínkách pro provoz a udržování průmyslových podniků, ve znění vydaném ve sbírce Hygienické předpisy, svazek 16 z r. 1962 (dále jen „Směrnice č. 20/1962“).

***) ČSN 36 0035 Denní osvětlení budov,

ČSN 38 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech.

†) ČSN 74 4505 Podlahy. Základní ustanovení.

††) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky, zejména tabulky se značkou 0622, 7810 a 7812.

tak, aby se nezvěřoval prach a odstranila kluzkost podlah. Každý pracovník musí trvale udržovat pořádek a čistotu na svém pracovišti.

(⁵) Spojovací a únikové cesty, jakož i schody musí být označeny,††) upraveny a udržovány tak, aby chůze po nich byla bezpečná; zejména je zakázáno skládat na těchto místech jakékoli předměty.

(⁶) Na lince pro svážný pohyb vozidel musí být na jednotlivých stanovištích vozidel umístěny vkladatelné a vyjmíatelné klíny. Klíny předchozího stanoviště smějí být vyňaty teprve tehdy až jsou klíny následujícího stanoviště v poloze pro zastavení a zajištění vozidla.

(⁷) Pracoviště, kde se pracuje na spodcích vozidel, musí být vybavena účinnými a bezpečnými zdvihacími zařízeními, rampami nebo prohlídkovými a montážními jámami tak, aby mohli pracovníci při práci stát. Rampy musí mít vodicí lišty upravené tak, aby zabránily bočnímu sjetí vozidla s rampy. Pracoviště ve výšce vyšší než 150 cm musí být na volných okrajích opatřena po celé délce pevným a bezpečným zábradlím, vysokým nejméně 110 cm, se střední tyčí a nejméně 10 cm vysokou ochrannou lištou pod zábradlím. Světlá šířka mezi obrysem nejširšího vozidla a zábradlím musí být nejméně 75 cm. Podélný sklon ramp měřený v jejich podélné ose nesmí být větší než 14 %.

(⁸) Pracoviště, kde se spouštějí spalovací motory (autoopravny, kontrolní stanice, údržbářské dílny, zkušebny apod.), musí být vybavena účinným zařízením pro dokonalé odvádění výfukových plynů mimo pracovní prostor tak, aby nebylo ohrozeno zdraví osob.

Montážní jámy

§ 10

(¹) V prostorech, kde jsou montážní jámy (dále jen „jámy“), musí být na tabuli, která je upevněna na dobře viditelném místě, vyvěšeny bezpečnostní pokyny pro práci v jámách a pokyny protipožární ochrany, vydané provozovatelem. Začitelnost těchto pokynů odpovídá vedoucí pracovník.

(²) Nepoužívané jámy musí být zabezpečeny kryty, které nebrání jejich stálému větrání nebo musí být ohrazeny bezpečným sklopným nebo přenosným zábradlím. Kryty musí mít dostatečnou nosnost a musí být v úrovni okolní podlahy vloženy v kovovém rámu s vybráním.

(³) Při stálém bezprostředním střídání vozidel nad jámou musí být na podlaze trvale a zřetelně vyznačeno pásmo, do něhož kromě vozidel přistavovaných do opravy nebo k prohlídce (údržbě) a pracovníků provádějících tyto práce se nesmí vjíždět ani vstupovat. Zákaz vstupu do tohoto pásma musí být též vyznačen zřetelnými a dobře viditelnými výstražnými značkami, upozorňujícími na nebezpečí uklouznutí a pádu do hloubky.*) Na dlouhých jámách musí být za každým druhým přistaveným vozidlem umístěny můstky pro bezpečný přechod přes jámu.

(⁴) Do každé jámy musí být neustále zajištěn bezpečný vstup a výstup. Jámy, jejichž délka umožňuje současné přistavení dvou nebo více vozidel, musí mít pro každá dvě přistavená vozidla samostatný vstup a výstup.

(⁵) Jámy nesmějí být hlubší než 160 cm a musí mít hladké stěny světlé barvy; jejich podlaha musí být rovná a pevná, nesmí se loupat ani být kluzká. Povrch stěn a podlah nesmí absorbovat hořlavé látky, musí být snadno omyvatelný a musí být trvale udržován v čistotě. Elektrické zařízení v jámách musí vyhovovat zvláštním předpisům.**))

§ 11

(¹) Každá jáma musí být vybavena

- a) nejméně jednou zásuvkou s napětím nejvýše 24 V v takovém provedení, aby připojované spotřebiče nebylo možno připojit do zásuvek s odlišným napětím. Zásuvka musí být v provedení do vlnka a chráněna před mechanickým poškozením,
- b) pevnými svítidly v krytí**) alespoň IP 54. Svítidla musí mít ochranný koš a musí být umístěna tak, aby nebezpečí mechanického poškození bylo co nejmenší (např. ve výklenících apod.),
- c) nejméně jednou přenosnou montážní lampou na napětí nejvýše 24 V opatřenou ochranným košem,
- d) výklenky ve stěnách, umístěnými ve výšce umožňující pohodlné odkládání nářadí při práci,
- e) nejméně jednou montážní plošinkou upravenou tak, aby jí bylo možno zvýšit podle potřeby stanoviště pracovníka způsobem zaručujícím mu při práci dokonalou stabilitu,

*) ČSN 01 8012 Bezpečnostní značky a tabulky.

**) ČSN 34 1440 Předpisy pro elektrická zařízení na povrchu v místech s nebezpečím požáru nebo výbuchu hořlavých plynů a par,

ČSN 34 0110 Předpisy pro krytí elektrických předmětů.

- f) tabulkou upozorňující na zákaz kouření a užívání otevřeného ohně v jámě, popř. na jiné povinnosti uživatelů jam,
- g) záhytnou (čisticí) jímkou, umístěnou v nejnižším bodě a krýtu ochranným roštem.

(²) Každá jáma musí být nejméně jednou za směnu dokonale vyčištěna a není-li opatřena fungující vduchotechnikou, ještě provětrána, byla-li ve směně použita.

(³) Do jam mají přístup jen pracovníci určení vedoucím pracovníkem, a to jen za účelem prohlídky, údržby nebo opravy vozidel, nebo čištění, prohlídky a opravy jam.

(⁴) Je zakázáno

- a) v jámách nebo v jejich bezprostřední blízkosti kouřit, používat otevřeného ohně a svařovat,
- b) užívat v jámách jiné světelné zdroje než ty, jimiž jsou vybaveny,
- c) používat hořlavin I. třídy k čištění vozidel stojících nad jámami,
- d) vnášet do jam nádoby, které obsahují nebo obsahovaly výbušné látky, hořlaviny I. třídy nebo jiné zdraví ohrožující látky a plyny, včetně tlakových nádob a akumulátorových baterií,
- e) odkládat při práci v jámě, zvláště na jejím konci, části jejího krytu tak, aby ztěžily únik z jámy v případě nebezpečí,
- f) prodírat do jámy v době přistavování a odjíždění vozidla,
- g) odkládat v jámách nástroje a součástky jinde než do výklenků k tomu určených,
- h) demontovat na vozidle stojícím nad jámou součástky nebo dílce o větší váze bez předběžného zajištění proti uvolnění a pádu,
- i) vypouštět na dno jámy jakékoli provozní kapaliny z agregátů vozidla.

§ 12

(¹) Vedoucí pracovník je povinen prověřit před použitím každou jámu, která nebyla používána po dobu jednoho pracovního týdne.

(²) Při prohlídce je nutno se přesvědčit zejména o stavu

- a) podlahy, krytu jámy, zábradlí a výstražných značek,
- b) vnitřního osvětlení,
- c) čistoty stěn, podlah a schodů přístupových schodišť,
- d) montážních plošinek a jiného zařízení,
- e) čistoty ovzduší v jámě,

a o tom, že se jáma nečistí látkami uvedenými v § 11 odst. 4 písm. d).

(3) Vedoucí pracovník je povinen soustavně kontrolovat, zda pracovníci při práci v jámách správně používají provozovatelem předepsanou osobní a ochrannou výstroj a osobní ochranné pracovní prostředky a nejméně jednou za kalendářní rok se přesvědčit přezkoušením pracovníků určených k práci v jámách, že tito pracovníci

- znají ustanovení této vyhlášky platná pro jejich práci a pracoviště,
- dovedou poskytovat první pomoc.

(4) Pracovník, který provedl přezkoušení podle předchozího odstavce, je povinen neprodleně sepsat o tom zápis, v němž uvede zejména dena místo, kdy a kde k přezkoušení došlo a jména přezkoušených pracovníků. Účastníci přezkoušení zápis podepiší.

§ 13

Zařízení pro připojná vozidla

(1) Jámy a rampy, na kterých se provádějí prohlídky, údržba a opravy připojných vozidel, musí být průjezdné nebo musí být vybaveny zařízením umožňujícím bezpečné vtažení a odtažení těchto vozidel.

(2) Neprůjezdné (koncové) jámy musí být opatřeny zarážkami přemístitelnými podle typu vozidel, která nad jámu zajíždějí.

§ 14

Garáže, odstavné plochy a dopravní cesty

(1) Zvláštní předpisy stanoví, jak musí být zařízeny a vybaveny garáže a odstavné plochy.*)

(2) Vjezdy a výjezdy hromadných garáží, dílen a podobných prostorů, do kterých vjíždějí vozidla, musí být po obou stranách opatřeny šikmým barevným šrafováním pod úhlem 45° žlutou a černou barvou**), a to do vzdálenosti 200 až 300 mm od hrany zárubně vrat. Šířka barevných pruhů musí být 140 až 220 mm. Tímtéž šrafováním musí být opatřeny také spodní části sklopních vrat do výšky 300 mm. Otevřená vrata musí být zajistitelná proti samovolnému zavření; sklopna vrata v otevřené poloze musí být zajištěna proti samovolnému pádu.

(3) Textilní odpadky nasycené olejem nebo hořlavinami není dovoleno v garáži ukládat nebo odhadzovat. Hořlavé čisticí prostředky je dovoleno

ukládat jen v plechových těsně uzavíratelných nádobách. Snadno vznětlivé látky nesmějí se ukládat blíže než 8 m od garáže.

(4) V hromadných garážích musí být na každých 10 vozidel nejméně 1 hasicí přístroj schváleného typu,*** jakož i další požární náradí; hasicí přístroje musí být přezkušovány způsobem a ve lhůtách stanovených zvláštními předpisy.†) Všichni pracovníci pracující v garážích musí být vycvičeni v používání hasicích přístrojů a požárního náradí a musí znát požární řád a poplachové směrnice.

(5) Motor vozidla je dovoleno uvádět do chodu v garáži jen za účelem bezprostředního výjezdu z garáže. V garáži je zakázáno doplňovat nádrž vozidla pohonnými hmotami a spouštět ohřívací zařízení motoru, prostoru pro řidiče, popřípadě pro cestující, vznikají-li při tom škodlivé plyny.

(6) Garáž se smí používat jako dílna jen tehdy, dal-li k tomu z hlediska požárně bezpečnostního souhlas okresní národní výbor. Mytí vozidla v garáži je dovoleno jen tehdy, je-li garáž připojena na veřejnou kanalizaci odbočkou opatřenou lapačem minerálních olejů schváleného typu.

(7) Nejvyšší dovolená rychlosť vozidla uvnitř objektů a na pracovištích musí být stanovena podle místních podmínek, nesmí však být vyšší než 25 km za hodinu; organizace jsou povinny vyznačit stanovenou nejvyšší rychlosť a ve větších objektech také přikázaný směr jízdy dopravními značkami.

(8) Na volných prostranstvích je dovoleno odstavovat vozidla jen tehdy, je-li tam zpevněný podklad.

ČÁST III

Doprava nákladů

§ 15

Doprava nákladů na ložné ploše

(1) Náklady je dovoleno doprovádat vozidly jen za podmínek stanovených zvláštními předpisy.††) Vozidla pro dopravu nákladů musí být v takovém technickém stavu a vybavena takovým zařízením, aby byla zaručena bezpečná doprava a snadná manipulace s nákladem.

(2) Váha nákladu musí být stejnometrně rozložena na ložné ploše a náklad zajištěn tak, aby nemohl spadnout, posouvat se nebo se zvrátit, a aby rovnoměrně zatěžoval kola. Obilí, sláma, seno

*) ČSN 73 6055 Garáže, odstavné a parkovací plochy.

**) ČSN 01 2720 Bezpečnostní barvy.

***) ČSN 38 9100 Ruční hasicí přístroje.

†) Vyhláška ministerstva vnitra č. 70/1960 Sb., o zajištění pohotovosti hasicích přístrojů.

††) § 34 a 35 vyhlášky č. 80/1966 Sb.

Vyhláška č. 145/1958 Ú. I.

a podobné náklady musí být k vozidlu bezpečně upevněny provazy, plachtami apod.; plachty se musí upevnit tak, aby se při jízdě nevzdouvaly; zdraví škodlivé sypké materiály musí být zakryty plachtou tak, aby nedocházelo k jejich rozprášování. Sláma, seno a podobné náklady musí být uloženy tak, aby se netřely o kola vozidla a byly mimo dosah výfukových plynů. Odklápací postranic a zadní čela a stěny vozidel musí být bezpečně zajištěny spínacími řetězy; řetězy musí být dostatečně odolné proti předpokládanému tahu a nárazům, jsou-li ze dvou částí, musí být spoehlavě spojeny s pojistkou. Při jízdě musí být sklápěcí karosérie vozidla zajištěna (např. zajišťovací kolíky apod.). Řidič je povinen se přesvědčit před začátkem jízdy o bezpečném zajištění postranic, zadní stěny, sklápěcí karosérie a nákladu vozidla.

(3) Kotvení nákladu na ložné ploše vozidla je dovoleno jen do kotevních ok ve vyztužené podlaze nebo vyztužených pevných částech karosérie.

(4) Připojná vozidla musí být při nakládce a vykládce bezpečně zabrzděna a založena a náklad musí být ukládán a skladán tak, aby nedošlo k překlopení, zvrácení nebo pohybu vozidla. Návěsy a jednonápravové přívěsy musí být bezpečně podepřeny.

(5) Nakládku, dopravu a vykládku nebezpečných nákladů (hořlavin, výbušin, leptavých a jiných zdraví škodlivých látek) je nutno provádět podle ustanovení zvláštních předpisů.*)

(6) Při otvírání bočnic nesmí nikdo stát v dosahu bočnic, zadního čela nebo uvnitřního nákladu tak, aby jimi mohl být zasažen.

(7) Pracovníkům doprovázejícím náklad na ložné ploše vozidla musí být vyhrazeno místo bezpečně zajištěné proti zranění přepravovaným nákladem; jeden z nich musí být pověřen dozorem nad jejich bezpečností a sledováním stavu nákladu za jízdy. Pověřený pracovník je povinen vyzvat smluvným znamením řidiče, aby zastavil, hrozí-li nebezpečí. Pracovníci doprovázející náklad nesmějí za jízdy stát, ani sedět na bočnicích nebo na zadním čele. Při dopravě dlouhého dříví, kulatiny, kovových tyčí, trub, sypkých lát, obilí, slámy, sena a podobných nákladů nesmí nikdo na nákladu sedět.

(8) Vozidlo musí být vybaveno spolehlivým žebříkem nebo jiným rovnocenným zařízením, umožňujícím bezpečný výstup nebo sestup z naloženého vozidla. Stojí-li vozidlo na svahu, smí se použít k výstupu a sestupu žebříku jen s podmínkou, že je zapřen proti svahu.

* IV. díl výnosu Ústředního báňského úřadu z 26. 6. 1965 čj. 65/1965, kterým se vydává bezpečnostní předpis o výbušinách.

ČSN 07 8305 Kovové tlakové nádoby k dopravě plynů,

ČSN 34 1730 Předpisy pro pracoviště s radioaktivními látkami,

ČSN 05 0201 Předpisy pro zajištění požární bezpečnosti při výrobě, manipulaci, skladování a dopravě hořlavých kapalin,

§ 16

Doprava zavazadel na střeše vozidla

(1) Zavazadla dopravovaná na střeše vozidla musí být umístěna a upevněna tak, aby nemohla spadnout, posouvat se nebo přesahovat šířku vozidla.

(2) Vozidla o celkové výšce přesahující dva metry, na jejichž střeše se dopravují náklady, musí být vybavena zařízením uvedeným v § 15 odst. 8. Zavazadla smí ukládat na střechu vozidla jen řidič nebo provozovatelem určený pracovník.

§ 17

Doprava těžkých a rozměrných nákladů

Při dopravě zvláště těžkých a rozměrných nákladů prováděně speciálními vozidly, je provozovatel povinen:

- a) stanovit technologický postup při nakládání a vykládání,
- b) zajistit technickou úpravu pracoviště k nakládání dopravovaného břemene,
- c) zajistit vhodná zařízení a pomůcky dostatečné únosnosti pro naložení a vyložení,
- d) prověřit zajištění nákladu pro dopravu,
- e) přidělit na vozidlo nejméně dva řidiče, zajistit dostatečný počet dalších pracovníků pro manipulaci s nákladem a určit pracovníka řidičiho práce při nakládání, upevnění a vykládání (§ 4).

ČAST IV

Společná ustanovení

§ 18

Tlačení vozidel

Vozidla je za použití motorické síly dovoleno tlačit jen tažnou tyčí. Nezavěšená připojná vozidla nesmějí být za použití motorické síly tlačena.

§ 19

Opravy a kontroly vozidel

(1) Vozidlo přistavené k opravě musí být prázdné a rádně očištěné. Větší oprava naloženého vozidla je dovolena jen výjimečně v případech, kdy složení nákladu by činilo mimořádné potíže. V takovém případě musí být provedena oprava za přímého dozoru vedoucího pracovníka, který určí technologický postup. Vozidla s nebezpečným nákladem nesmějí být opravována v uzavřených prostorách.

(²) Kontrolu technického stavu spodku vozidla je dovoleno provádět jen při vypnutém motoru. Při kontrole nesmí být zařazen žádný převodový stupeň; vozidlo musí být zabezpečeno proti pohybu. Kontrolu chodu motoru a zařízení závislých na chodu motoru je dovoleno provádět jen tehdy, je-li motor spolehlivě upewněn a nejsou-li chodem motoru ohroženy osoby. Při větší opravě vozidla může být zdroj elektrického proudu zapojen jen při kontrole těch částí vozidla, které nemohou být zkoušeny bez jeho zapojení.

(³) Za chodu motoru není dovoleno ručně manipulovat s ovládacím zařízením vozidla (táhly, vidlicemi, západkami, pojistnými zařízeními apod.), s automatickým nebo servozařízením ovládanou převodovkou nebo s přídavnou převodovkou vozidla bez předchozích opatření, která vyloučí nežádoucí pohyb vozidla a možnost úrazu.

(⁴) Kontrola a opravy hydraulického sklápěcího zařízení jsou dovoleny jen tehdy, je-li zdvižená sklápěcí část vozidla bezpečně podepřena pevnou vzpěrou spolehlivě zamezující samovolnému sklopení.

(⁵) Vozidlo nebo jeho části, zdvižené za účelem provádění opravy, musí být bezpečně podloženy; používání sudů, cihel a jiných nebezpečných podložek je zakázáno. Není dovoleno opravovat vozidla nebo jejich části zdvižené jeřáby nebo přenosnými zdviháky bez použití bezpečných podpěr (kozy, podpěrné stojany apod.). Ustanovení tohoto odstavce neplatí při výměně kol mimo prostory opraven nebo technických ošetřoven.

(⁶) Provádí-li se kontrola vozidla na zkušebním válcovém zařízení, musí být vozidlo zajištěno tak, aby samovolně neselo z válců, pokud je to pro toto zařízení výrobcem předepsáno.

(⁷) Zátku chladiče není dovoleno otevřít, došlo-li k přehřátí motoru. V tomto případě je nutno zachovat výrobcem stanovený postup. V případech, že výrobce postup nestanovil, je nutno při nízkých otáčkách motoru vyčkat tak dlouho, až klesne přetlak v chladicím zařízení.

§ 20

Roztáčení motoru

(¹) Na každém motorovém vozidle musí být účinné spouštěcí zařízení ve stavu schopném provozu,

(²) Ohřev motoru samodujnou lampou je dovolen jen na otevřeném prostranství a za přítomnosti další osoby, vybavené účinným hasicím přístrojem. Nalévat lehká paliva (éter apod.) do karburátoru a pod svíčky je zakázáno.

(³) Vlečení vozidla za účelem uvedení jeho motoru do chodu v uzavřených prostorách a ob-

jejtech je dovoleno jen na vyznačených místech a pokud se zachovají podmínky stanovené v § 25 vyhlášky č. 80/1966 Sb.

§ 21

Huštění, montáž a demontáž pneumatik

(¹) Při huštění pneumatik kol, nenamontovaných na vozidle, s ráfekem opatřeným závěrným a pojistným kruhem nebo s páleným ráfekem, musí být pracovník chráněn bezpečným krytem. V ohroženém prostoru nesmí být kromě pracovníka provádějícího huštění žádná jiná osoba. Pokud pracovník provádí huštění pneumatiky mimo prostor opravny nebo technické ošetřovny (u benzínových čerpadel, během cesty apod.) nemusí být chráněn krytem; musí však stát stranou tak, aby nebyl ohrožen.

(²) Po sejmoutí pojistného kruhu není dovoleno uvolňovat pneumatiku jejím příchuštováním.

§ 22

Mechanismy a zařízení speciálních vozidel

(¹) Vysouvací, zdvihací a podobné mechanismy speciálních vozidel (silničních jeřábů, rýpadel, mechanických nakladačů, zdvihacích plošin, žebříků apod.) nesmí se za jízdy uvádět v činnost a musí být bezpečně zajištěny proti samovolnému pohybu. Převážet volně zavěšená břemena na zdvihacím zařízení silničního jeřábu je zakázáno, pokud podle technických předpisů výrobce není stanoveno jinak.

(²) Silniční výložníkové jeřáby, které pracují v blízkosti ochranného pásma elektrických venkovních vedení,* musí být vybaveny signalizačním zařízením, umístěným v kabинě obsluhy, které upozorňuje spolehlivě na nebezpečné přiblížení výložníku k elektrickému venkovnímu vedení pod napětím.

(³) Mobilní jeřáby, automobilová rýpadla a podobné stroje musí mít při práci způsobilou, alespoň dvoučlennou obsluhu.

§ 23

Akumulátory

(¹) Více než dva akumulátory je dovoleno současně nabíjet jen ve zvláštních místnostech se sklonem podlahy směrem k jímce, oddělených a uzavřených od ostatních provozních místností, náležitě temperovaných a při nuceném větrání větraných podtlakově (dále jen „akumulátorovny“).

(²) V akumulátorovnách není dovoleno instalovat dynama ani elektromotory v menším krytí než IP 55.

*) § 5 vládního nařízení č. 80/1957 Sb., kterým se provádí zákon č. 79/1957 Sb., o výrobě, rozvodu a spotřebě elektřiny (elektrizační zákon).

(3) Každá akumulátorovna musí být vybavena skříňkou obsahující léky předepsané lékařem a prostředky k poskytnutí první pomoci, potřebným počtem respirátorů, sněhovým hasicím přístrojem a umyvadlem s tekoucí vodou a mýdlem.

(4) Vstupovat do akumulátoroven smějí jen pověření pracovníci. Zákaz vstupu musí být vyznačen na tabulce umístěné zvenku na každých dveřích vedoucích do těchto místností.

(5) V akumulátorovnách se nesmí kouřit a nesmí se v nich používat nekrytého ohně.

(6) Náplň akumulátorů je dovoleno připravovat jen způsobem stanoveným výrobcem a ve speciálně upravených nádobách; přečerpávání je dovoleno provádět jen zařízením upraveným tak, aby pracovník nemohl přijít do přímého styku s žiravinou. Pracovníci jsou povinni používat při práci s žiravinou štítku z plexiskla k ochraně obličeje, gumových rukavic, gumové obuv a zástěry odolné proti žiravine; zástěra musí přesahovat okraj obuvi.

(7) Spojení akumulátorů při nabíjení musí být provedeno pevně přiléhající svorkou, která zamezuje jiskření. Není dovoleno spojovat svorky akumulátorů drátem.

(8) Provozovatel je povinen přidělit pracovníkům, kteří pracují v akumulátorovnách, skříně pro oddělené ukládání pracovního a vycházkového oděvu.

ČÁST V Závěrečná ustanovení

§ 24

Školení a zkoušky

(1) Provozovatelé jsou povinni provádět školení a praktický výcvik pracovníků před jejich nastupem do prací upravených touto vyhláškou a nejméně jednou za kalendářní rok provádět školení a praktický výcvik všech svých pracovníků pověřených výkonem nebo řízením takových prací. Toto školení může být spojeno se školením prováděným podle zvláštních předpisů.*.) Provozovatel může zabezpečit školení a výcvik svých pracovníků dohodou s jiným provozovatelem.

(2) Pracovníci, na něž se vztahuje tato vyhláška, jsou povinni podrobit se před nastupem do práce a před uplynutím každého druhého kalendářního roku po nastupu do práce zkoušce, při níž

mají prokázat znalost předpisů k zajištění bezpečnosti práce při provozu silničních vozidel

(3) Zkouška podle předchozího odstavce se skládá před komisí, jejíž členy a předsedu jmenuje vedoucí organizace nebo jeho zástupce v dohodě s příslušným orgánem základní organizace Revolučního odborového hnutí, jde-li o jednotné zemědělské družstvo, v dohodě se základní organizací Českého svazu družstevních rolníků, jde-li o výrobní družstvo, s komisí péče o členy.

(4) Provozovatel je povinen uschovávat zápisy o školení a způsobu provádění zkoušek a o jejich výsledcích po dobu pěti let následujících po roce, v němž byly zkoušky provedeny.

§ 25

Účast orgánů společenské kontroly

Provozovatelé při plnění povinnosti podle této vyhlášky úzce spolupracují s orgány společenské kontroly nad bezpečností a ochranou zdraví při práci.

§ 26

Přechodná ustanovení

(1) Provozovatelé, jejichž pracoviště a technická zařízení neodpovídají ustanovením této vyhlášky, jsou povinni do 1 roku ode dne její účinnosti předložit příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce návrh plánu opatření s časovým harmonogramem ke splnění ustanovení této vyhlášky. Organizace podléhající hornímu zákonu předloží tento návrh ve stejně lhůtě příslušnému obvodnímu báňskému úřadu.

(2) Silniční výložníkové jeřáby, jejichž technická způsobilost bude schválena po 1. lednu 1972, musí být při práci za podmínek uvedených v předchozí větě vybaveny odizolovaným prostředkem pro zavěšení nebo uchopení břemene.

§ 27

Zrušovací ustanovení

Pro území České socialistické republiky pozbývá platnosti vyhláška ministerstva dopravy č. 188/1954 Ú. l., o bezpečnosti při práci v automobilové dopravě.

§ 28

Učinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. října 1971.

Předseda:

Ing. Šmok v. r.

*.) Vyhláška ministerstva vnitra č. 169/1955 Ú. l., o zajištění a organizaci požární ochrany v závodech (v organizacích podléhajících hornímu zákonu výnos bývalého Ústředního báňského úřadu čj. 25/1956, o zajištění a organizaci požární ochrany pro povrchové části hornických provozů), vyhláška ministerstva dopravy (č. 53/1965 Sb., o výcviku a dalším zvyšování odbornosti řidičů silničních motorových vozidel).

88

VYHLÁŠKA

ministerstva školství Slovenskej socialistické republiky

ze dne 6. září 1971,

kterou se mění a doplňuje vyhláška č. 11/1971 Sb., o učebních oborech a o organizaci výchovy učňů

Ministerstvo školství Slovenskej socialistické republiky podle § 37 odst. 1 zákona č. 89/1958 Sb., o výchově dorostu k povolání v učebním poměru (učňovský zákon), stanoví v dohodě s ministerstvom práce a sociálnich vecí Slovenskej socialistické republiky, ostatními zúčastnenými ústrednými orgánmi a Slovenskou radou odborových svazů:

Čl. I

Příloha k vyhlášce č. 11/1971 Sb., o učebních oborech a o organizaci výchovy učňů, se ve skupinách učebních oborů 04, 08, 11 a 13 mění a doplňuje takto:

Číslo	Název	Označení učebního oboru	Vyhrazen pro hochy — H, dívky — D	Doba učebního poměru pro mládež, která ukončila povinnou školní docházku					úplné střední všeobecné vzdělání					Počet učňů na 1 mistra odborného výcviku
				celkem [roků]	z toho délka přípravného období (měsíců)	celkem [roků]	z toho délka přípravného období (měsíců)	celkem [roků]	z toho délka přípravného období (měsíců)	celkem [roků]	z toho délka přípravného období (měsíců)	celkem [roků]	z toho délka přípravného období (měsíců)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Učební obory č. 0461, 0852, 1101, 1150, 1351 a 1352 zní:													

„04 — Strojírenství a ostatní kovodělná výroba

0461 mechanik optických H Výroba, seřizování, údržba a opravy optických a měřicích přístrojů 3 22 1,5 10 8—12 0461
přístrojů
mechanicka optických D a zařízení.
přístrojů

08 — Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

0852 mechanik klávesových H Základní a odborné práce v od- 3 22 2 16 8—12 0852
hudebních nástrojů větví výroby a oprav klávesových
mechanicka klávesových D hudebních nástrojů. Seřizování a
hudebních nástrojů obsluha výrobních strojů a me-
chanismů.

11 — Zpracování kůže a výroba obuvi

1101 koželuž H Příprava chemických roztoků při 3 22 1,5 10 6—10 1101
zpracování kůží na usně Prová-
dění provozně kontrolních zkou-
šek a měření. Obsluha a seřizo-
vání strojů a zařízení.

Číselný znak odpovídajících učebních oborů podle dosavadních předpisů

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
1150 úpravářka usní	D	Povrchová úprava obuvnických a galanterních usní. Jednoduchá příprava apretur. Obsluha strojů a zařízení pro povrchovou úpravu.	2	10	1	6	6—10	1150		
13 — Zemědělství a lesní hospodářství										
1351 lesař	H	Práce v těžbě dříví s motorovou pilou. Soustředování dříví kolo-vými traktory. Práce na skladech dříví. Mechanizované práce v pěstování a ochraně lesa. Sběr semen s vysokých stojících stromů.	2	10*)	1	6*)	5—9	1351		
1352 lesní mechanizátor**) H	H	Obsluha a údržba běžně používaných mechanizačních prostředků v pěstování lesa, v těžbě, při soustředování a odvozu dříví a při manipulaci s dřívím na skladech. Údržba, běžné a střední opravy používaných strojů. Obsluha, seřizování a údržba speciálních mechanizačních prostředků pro lesní hospodářství.	2	18	1	6	5—9	1352*		

2. Vyhlašují se tyto další učební obory:

,94 — Strojírenství a ostatní kovodělná výroba

0464 mechanik mechanická	H	Výroba, seřizování, údržba a oprava různých druhů mechanických přístrojů.	3	22	1,5	10	8—12	0461
-----------------------------	---	---	---	----	-----	----	------	------

08 — Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů

0821 průmyslový obráběč dřeva průmyslová obráběčka dřeva	H	Seřizování, obsluha a údržba dřevoobráběcích strojů, příprava obráběcích nástrojů a pomocných obráběcích přípravků. Odborné práce spojené se skladováním a přípravou dřeva pro výrobu.	2	10	1	6	8—12	—*
---	---	--	---	----	---	---	------	----

Čl. II

Výchova učňů v učebních oborech uvedených v čl. I č. 1, kteří ve školním roce 1971/72 budou v této oborech ve druhém nebo třetím roce učebního poměru, bude dokončena za podmínek stanovených dosavadními předpisy; počet učňů na 1

mistra odborného výcviku se však již řídí touto vyhláškou.

Čl. III

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Náměstkyně ministra:

Vlačilová v. r.

*) Délka přípravného období pro učňů, jejichž učební poměr pokračuje v nástavbovém učebním oboru č. 1352 lesní mechanizátor, se prodlužuje na 12 měsíců (u učňů s úplným středním všeobecným vzděláním zůstává 6 měsíců).

**) Podmínkou přijetí do učebního oboru č. 1352 je úspěšné ukončení 1. ročníku učebního oboru č. 1351 lesař (u učňů s úplným středním všeobecným vzděláním úspěšné ukončení 1. pololetí v učebním oboru č. 1351).

89

V Y H L Á Š K A

federálního ministerstva práce a sociálních věcí

ze dne 13. září 1971

**o přesunu pracovního volna a pracovní doby a o její úpravě v roce 1972 a ve dnech
24. a 31. prosince 1971**

Vláda Československé socialistické republiky po projednání s Ústřední radou Československého revolučního odborového hnutí stanovila usnesením ze dne 26. srpna 1971 podle § 83 odst. 3 a § 94 zákoníku práce č. 65/1965 Sb. ve znění zákona č. 153/1969 Sb.:

**Přesun pracovního volna a pracovní doby
v roce 1972**

(¹) V roce 1972 se přesouvá pracovní volno ze soboty 6. května na pondělí 8. května a pracovní doba z pondělí 8. května na sobotu 6. května.

(²) Přesun pracovního volna a pracovní doby se nevztahuje na pracovníky na pracovištích s nepřetržitým provozem. Pracovní dobu pracovníků obchodu a služeb se stykem se zákazníky, pracovníků zásobujících provozy obchodu, pracovníků spojů a pracovníků veřejné dopravy stanoví organizace v souladu s obecnými pokyny pro úpravu provozních režimů, které pro dny 6. až 9. května vydají s ohledem na potřeby obyvatelstva a socialistických organizací příslušné ústřední orgány.

Úprava pracovní doby v roce 1972

(³) Pracovní doba stanovená podle vyhlášky č. 63/1968 Sb., o zásadách pro zkracování týdenní pracovní doby a pro zavádění provozních a pracovních režimů s pětidenním pracovním týdnem, nebo podle dalších předpisů vydaných ústředními orgány ke zkrácení pracovní doby se v dubnu, květnu a listopadu roku 1972 upravuje tak, že pracovní dny jsou také soboty připadající na 8. duben, 13. květen a 11. listopad.

(⁴) Délka další pracovní směny ve dnech uvedených v předchozím odstavci se rovná délce směny stanovené v organizaci na pátek předcházející této směně, a to i v těch případech, má-li pracovník týdenní pracovní dobu rozvrženu do šesti pracovních dnů nerovnoměrně.

(⁵) Případně podle rozvrhu pracovních směn pracovníkovi jeho pravidelná směna na některý ze dnů uvedených v odstavci 3, určí organizace po projednání se závodním výborem základní or-

ganizace Československého revolučního odborového hnutí (dále jen „závodní výbor“) tomuto pracovníkovi další pracovní směnu na jiný vhodný den v témže měsíci.

(⁶) Organizace může se souhlasem závodního výboru, ve státních orgánech po projednání s ním, přesunout na pracovištích s přetržitým provozem druhé a třetí směny připadající na dny uvedené v odstavci 3 na jiné vhodné dny v témže měsíci.

(⁷) Úprava pracovní doby uvedená v odstavci 3 se vztahuje i na pracovníky, kteří mají s organizací sjednanou kratší pracovní dobu (§ 86 a § 156 odst. 2 zákoníku práce), pokud se při jejím sjednání vycházelo z pracovní doby platné pro ostatní pracovníky v organizaci, s výjimkou pracovníků, jimž je pracovní doba zkrácena na základě lékařského posudku, a prodloužení pracovní doby o další směnu by přesáhlo maximální počet hodin, po který může pracovník podle tohoto posudku pracovat.

(⁸) Pracovní doba se neupravuje mladistvým pracovníkům mladším než 16 let, pracovníkům na pracovištích s nepřetržitým provozem, pracovníkům s pracovní dobou rovnoměrně rozvrženou na šest dnů v týdnu a pracovníkům v provozech, v nichž byla zkrácena pracovní doba ze zdravotních důvodů.

(⁹) Pokud by pracovník neměl v důsledku úpravy pracovní doby podle odstavce 3 v týdnu ani jeden den nepřetržitého odpočinku, přesune mu organizace po projednání se závodním výborem jednu pracovní směnu z tohoto týdne na některý den jeho nepřetržitého odpočinku v jiném týdnu téhož měsíce.

(¹⁰) Čerpá-li pracovník dovolenou na zotavenou po částech kratších než týden tak, že do ní připadá další směna, nemění se tím celkový počet pracovních dnů jeho dovolené vyplývající z pracovního režimu obvyklého v organizaci. Náhradu mzdy za dovolenou obdrží pracovník, jemuž by připadla do doby dovolené některá z dalších směn, za tolik pracovních dnů dovolené, kolik mu jich odpadlo podle harmonogramu směn rozšířeného o další směnu.

**Odměňování práce při přesunu pracovní doby
a v dalších směnách v roce 1972**

(11) Pracovníkovi, který v důsledku přesunu pracovní doby (odstavec 1) bude pracovat v sobotu 6. května 1972, nenáleží za práci konanou v tento den mzdové zvýhodnění za práci o sobotách a nedělích.*)

(12) Za práci v dalších směnách náleží pracovníkovi mzda ve výši stanovené mzdovými předpisy. Pracovníkovi odměňovanému měsíční mzdu se v souvislosti s odpracováním dalších směn jeho základní mzda nezvyšuje.

(13) Za práci konanou ve dnech 8. dubna, 13. května a 11. listopadu 1972 nenáleží pracovníkovi mzdové zvýhodnění za práci o sobotách a nedělích,**) a to i když nejde o práci v dalších směnách. Pokud bude pracovníkovi určena další směna na jinou sobotu nebo neděli v souvislosti s ustanoveními odstavců 5 nebo 9, přísluší mu za práci v těchto dnech zvýhodnění za práci o sobotách a nedělích.

(14) Práce v dalších směnách není prací přesčas a proto za ni nenáleží pracovníkovi příplatek za práci přesčas ani náhradní volno podle § 116 zákoníku práce.

**Úprava pracovní doby 24. a 31. prosince
v roce 1971**

(15) Organizace může pracovní dobu připadající na 24. a 31. prosinec 1971 upravit se souhlasem závodního výboru, ve státních orgánech po projednání s ním, takto:

- a) na pracovištích s přetržitým provozem může odpolední a noční směna odpadnout, nebo může být přesunuta na jiné dny,
- b) ve výrobních organizacích může končit práce ve správních útvarech současně s koncem ranní směny výrobních útvarů,
- c) v nevýrobních organizacích může končit směna ve 14.00 hodin,

d) v organizacích na pracovištích s přetržitým provozem (včetně jednosměnných provozů), na nichž pracují převážně ženy, může být ranní směna připadající na 24. prosinec přesunuta na jiný vhodný den.

(16) Opatření, při nichž odpadá podle odstavce 15 písm. a) až c) celá směna nebo její část, může organizace provést u pracovníků odměňovaných hodinovou mzdou jen v dohodě s nimi. V těchto případech nepřísluší pracovníkům za odpadlou pracovní dobu mzda. Nedojde-li k dohodě, je organizace povinna umožnit pracovníkům odpracovat plnou pracovní dobu podle svých provozních možností 24. a 31. prosince nebo v jiných dnech.

(17) Přesune-li se pracovní doba podle odstavce 15 písm. a) nebo d) na sobotu nebo neděli, nenáleží pracovníkům za práci konanou v těchto dnech mzdové zvýhodnění za práci o sobotách a nedělích.*)

(18) Úprava podle odstavce 15 se nevztahuje na pracovníky na pracovištích s nepřetržitým provozem. Pracovní dobu pracovníků obchodu a služeb se stykem se zákazušky, pracovníků zásobujících provozovny obchodu, pracovníků spojů a pracovníků veřejné dopravy stanoví organizace v souladu s obecnými pokyny pro úpravu provozních režimů, které pro dny 24. a 31. prosince vydají s ohledem na potřeby obyvatelstva a socialistických organizací příslušné ústřední orgány.

(19) Pracovníkům, kteří ve dnech 24. nebo 31. prosince čerpají dovolenou na zotavenou, přísluší za tento den náhrada mzdy a počet pracovních dnů dovolené na zotavenou se jim nemění.

(20) Poskytování peněžitých dávek nemocenského pojištění nahrazujících mzdu pracovníkům za 24. nebo 31. prosinec se řídí obecnými předpisy.**)

Závěrečné ustanovení

(21) Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr:

Štancel v. r.

*) § 1 a 3 vyhlášky č. 200/1968 Sb., o mzdovém zvýhodnění práce o sobotách a nedělích.

**) § 23 odst. 1 vyhl. č. 143/1965 Sb., o poskytování nemocenských dávek v nemocenském pojištění.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Ministr vnitra Československé socialistické republiky

vydal podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí a s ústředním výborem Českého odborového svazu pracovníků státních orgánů, peněžnictví a zahraničního obchodu dne 27. července 1971 **rozkaz č. 47 o úpravě platových poměrů občanských pracovníků zdravotnické služby v resortu federálního ministerstva vnitra.**

Rozkaz nabyl účinnosti dnem vyhlášení. Lze do něho nahlédnout ve federálním ministerstvu vnitra.

Státní plánovací komise

ve spolupráci s Českou plánovací komisí a Slovenskou plánovací komisí vydala podle § 17 odst. 1 písm. a) zákona č. 145/1970 Sb., o národnohospodářském plánování, **jednotné metodické pokyny pro vypracování návrhů prováděcích plánů na rok 1972.** Do técto metodických pokynů jsou zahrnutы též doplňující pokyny České plánovací komise a Slovenské plánovací komise, které tyto orgány vydávají ve smyslu § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 145/1970 Sb.

Jednotné metodické pokyny jsou závazné pro všechny federální ústřední orgány, ústřední orgány republik a krajské národní výbory a přiměřeně platí pro orgány středního článku řízení a socialistické organizace, okresní (obvodní) a místní (městské) národní výbory.

K jednotným metodickým pokynům je připojena
 příloha A — Soustava ukazatelů jednotlivých částí návrhů plánu,
 příloha B — Vzory typových formulářů,
 příloha C — Přehled plánovacích skupin,
 příloha D — Seznam surovin, materiálů a výrobků.

Jednotné metodické pokyny vyšly jako samostatná publikace ve Statistickém a evidenčním vydavatelství tiskopisů, n. p. Praha pod číslem SEVT - 23 694 1.

Ministerstvo financí České socialistické republiky

vydalo **výnos č. 153/12 021/71 ze dne 7. května 1971, ve kterém upravilo vztah pojistného a náhrad ze zákonného pojištění socialistických zemědělských organizací** ve smyslu vyhlášky ministerstva financí č. 166/1969 Sb., kterou se stanoví rozsah a podmínky zákonného pojištění socialistických zemědělských organizací, k zemědělské dani z důchodů podle zákona č. 112/66 Sb., o zemědělské dani.

Výnos je uveřejněn ve Finančním zpravodaji č. 4/1971.

Do výnosu lze nahlédnout též na ministerstvu financí ČSR.

Ministerstvo financí České socialistické republiky

vydalo **výnos čj. 153/26 209/71 ze dne 18. srpna 1971, ve kterém stanoví, aby počínaje rokem 1971 nebyl podrobován dani z příjmu obyvatelstva příjem osob ze sběru léčivých bylin.**

Výnos je uveřejněn ve Finančním zpravodaji č. 4/1971.

Do výnosu lze nahlédnout též na ministerstvu financí ČSR.

Ministerstvo financí České socialistické republiky

vydalo na základě zmocnění § 14 zák. č. 98/1964 Sb., o dani z motorových vozidel, **směrnice**, kterými se mění a doplňují směrnice ministerstva financí č. j. 153/72 500/64 ze dne 21. prosince 1964 pro vyřizování žádostí za osvobození a úlevy u daně z motorových vozidel.

Zmíněný výnos bude uveřejněn ve Finančním zpravodaji č. 4/1971 a lze do něj nahlédnout na ministerstvu financí ČSR.

Ministerstvo průmyslu České socialistické republiky

vydalo v dohodě s Českým úřadem bezpečnosti práce a s příslušnými svazovými orgány ROH podle § 38 vládního nařízení č. 66/1965 Sb. **výnos č. 2/1971** ze dne 15. července 1971, o zajištění péče o bezpečnost a hygienu práce v resortu.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1971 a bude otištěn ve Zpravodaji ministerstva průmyslu České socialistické republiky, částka 5—6/1971.

Do výnosu je možno nahlédnout na ministerstvu průmyslu ČSR a ve všech organizacích tomuto ministerstvu podřízených.

Ministr spravedlnosti České socialistické republiky

vydal dne 23. 7. 1971 pod č. 676/71 - L **výnos o poskytování pracovního volna a hospodářského zabezpečení některým justičním čekatelům**.

Výnos upravuje poskytování pracovního volna a hospodářského zabezpečení justičním čekatelům studujícím v denním studiu justičního směru na právnické fakultě Karlovy univerzity v Praze.

Předpis nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1971. Je uveřejněn ve Sbírce instrukcí a sdělení ministerstva spravedlnosti ČSR v částce 7—8/1971; lze do něho nahlédnout u okresních a krajských soudů v ČSR a v ministerstvu spravedlnosti ČSR, Praha 2, Vyšehradská 16.

Ministr vnitra České socialistické republiky

vydal podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, s ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky a s ústředním výborem Českého odborového svazu pracovníků státních orgánů, penězničtví a zahraničního obchodu dne 15. července 1971 **rozkaz číslo 24 o úpravě platových poměrů občanských pracovníků zdravotnické služby v oboru působnosti České socialistické republiky**.

Tímto rozkazem byl zrušen rozkaz ministra vnitra České socialistické republiky číslo 37 ze dne 30. května 1969 (reg. v částce 25/1969).

Rozkaz ministra vnitra České socialistické republiky číslo 24 ze dne 15. července 1971 nabyl účinnosti dnem 1. července 1971. Lze do něho nahlédnout v ministerstvu vnitra ČSR.

Ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky

vydalo v dohodě s federálními ministerstvy národní obrany a vnitra a s ostatními zúčastněnými ústředními orgány podle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, **směrnice č. 13/1971 Věst. MZ, o povinném preventivním rentgenovém vyšetření**.

Směrnicemi se upravuje v zájmu snížení zátěže obyvatelstva ionizujícím zářením způsob a lhůty povinného preventivního vyšetření jednotlivých skupin obyvatelstva, zejména dorostu, vojáků Čs. lidové armády v základní vojenské službě, vojáků z povolání, ostatních příslušníků ozbrojených sborů, dárců krve a těhotných žen.

Směrnice, které nabývají účinnosti dnem 1. 9. 1971, jsou uveřejněny ve Věstníku ministerstva zdravotnictví ČSR v částce 9/1971 a je možno do nich nahlédnout v odborech zdravotnictví národních výborů a v okresních a krajských ústavech národního zdraví.

Generální prokurátor České socialistické republiky

vydal dne 26. 7. 1971 pod čj. I/2 Spr 23/71-184 na základě zmocnění uděleného podle § 126 odst. 3 zákoniku práce usnesením vlády České socialistické republiky č. 161 ze dne 7. 7. 1971 a po projednání s Federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky, ministerstvem financí České socialistické republiky a Českou radou odborových svazů **Směrnice o poskytování pracovního volna a hospodářského zabezpečení některým právním čekatelům prokuratury.**

Směrnice upravují poskytování pracovního volna bez náhrady mzdy právním čekatelům studujícím v denním studiu justičního směru na právnické fakultě Karlovy univerzity v Praze a jejich hospodářské zabezpečení po dobu tohoto pracovního volna.

Směrnice nabýly účinnosti dnem 1. srpna 1971.

Do Směrnic je možno nahlédnout na Generální prokuratuře České socialistické republiky, u krajských prokuratur v České socialistické republice a u městské prokuratury v Praze.

Český úřad geodetický a kartografický

vydal dne 7. května 1971 pod č. 1109/1971-2 podle § 4 odst. 2 vládního nařízení č. 1/1954 Sb., o zřízení Ústřední správy geodézie a kartografie, **směrnici pro vyhotovení základní mapy závodů a základní mapy sídlišť.**

Směrnice nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1972.

Směrnice byla zaslána všem orgánům a organizacím, které vyhotovují základní mapy závodů a základní mapy sídlišť, a je možno do ní nahlédnout v Českém úřadě geodetickém a kartografickém a v oblastních ústavech geodézie.

Slovenský báňský úřad v Bratislavě

vydal podle § 6a) písm. c) vl. nař. č. 20/1954 Sb., o organizaci státní báňské správy, ve znění zákona č. 61/1965 Sb.:

1. Výnos č. 919/1970 ze dne 16. dubna 1970, kterým se schvaluje povrchový stálý sklad výbušnin M-200 jako typový sklad.
2. Výnos č. 2178/1970 ze dne 11. května 1970, kterým se povoluje používat k trhacím pracím důlně bezpečnou protiplynovou trhavinu I. kategorie Slavit V.
3. Výnos č. 2179/1970 ze dne 11. května 1970, kterým se povoluje používat k trhacím pracím důlně bezpečnou protiplynovou trhavinu II. kategorie (se zvýšenou bezpečností), Harmonit V.
4. Výnos č. 3131/1970 ze dne 30. prosince 1970, kterým se povoluje používat k trhacím pracím pneumatické nabíjecí zařízení Bunza 1 C.
5. Výnos č. 835/1971 ze dne 22. února 1971, kterým se povoluje používat při trhacích pracích pomíčku pro používání výbušnin — nasazovací zapalovač.

Tímto výnosem se zrušil výnos Ústředního báňského úřadu ze dne 30. září 1954 č. 8682/1954.

6. Výnos č. 836/1971 ze dne 22. února 1971, kterým se povoluje používat při trhacích pracích pneumatické ejektorové zařízení — zafoukávací pistole ZP 1 a ZP 2.
7. Výnos č. 837/1971 ze dne 22. února 1971, kterým se povoluje používat k trhacím pracím plastickou povrchovou trhavinu pro zvláštní použití Semtex 1 A.
8. Výnos č. 838/1971 ze dne 22. února 1971, kterým se povoluje používat k trhacím pracím povrchovou trhavinu Vesuvit TN.

Tímto výnosem se zrušil výnos Ústředního báňského úřadu ze dne 22. března 1950 č. 2185/1950, pokud se týká trhaviny Vesuvit TN.

9. Výnos č. 839/1971 ze dne 22. února 1971, kterým se povoluje používat k trhacím pracím pomůcku pro používání výbušnin — větruvzdorný zapalovač.

Tímto výnosem se zruší výnos Ústředního báňského úřadu ze dne 30. září 1954 č. 8682/1954.

Výnosy Slovenský báňský úřad stanovil, kterých dalších výbušin a pomůcek, potřebných k jejich použití, možno při trhacích pracích používat, a za jakých podmínek.

Výnosy nabývají účinnosti dnem oznámení ve Sbírce zákonů. Byly rozeslány všem obvodním báňským úřadům a odborům výstavby okresních národních výborů a lze do nich nahlédnout u těchto orgánů.

OZNÁMENÍ O UZAVŘENÍ MEZINÁRODNÍCH SMLUV

Federální ministerstvo zahraničních věcí

oznámuje, že dne 28. května 1971 byl v Kodani podepsán Protokol o obchodu mezi Československou socialistickou republikou a Dánským královstvím na období od 1. června 1971 do 31. května 1972.

Text Protokolu je uložen v archivu federálního ministerstva zahraničních věcí.